Miskovics Anna

Pirkadat

A végéhez közeledett. Fárasztotta a sokaság, fülledt meleg töltötte be a szobát. Addigra már nagyon kikívánkozott belőle, de csak nem jött. Próbálták nyugtatgatni, hogy a nehezén már túl van. Ami azt illeti, erről nem igazán sikerült meggyőzni őt. Annyi, de annyi idő telt el, és még mindig semmi. Napokkal korábbra várták. „De ehhez nem lehet ám órát igazítani", bazsalygott a szobalány. Még hogy! Amaz végigsimított a homlokán, majd a kötényébe törülte a kezét, és tovább figyelte. Oly nagyon elcsüggedt, hogy nem tudott küzdeni a közönsége ellen. Pontosan észlelte, ki nincs ott mellette, s bántotta is, de a túl sok hívatlan vendég jelenléte, a kéretlen pillantások feszélyezték. Emberi roncs volt, melyből valami élőt akartak. Az anyja körbezárta kézfejét sajátjában, miközben a tájat kémlelte. Jönnek már? A szavak elhaltak ajkain mielőtt kiejthette volna őket. Anyja nem felelt. Nem mozdult.

Csend telepedett a szobára, csak törtető szuszogások hallatszottak, és átható izzadság terjengett. Testére tapadt hálóruháján lassacskán áttetszettek mellei, csapzott volt, és levert. Mikor lesz már ennek a cirkusznak vége? Úgy érezte, csőbe húzták. Ha tisztában lett volna a következményekkel, talán minden másképp alakul, de elhallgatták előle. Nem készítették fel. Anyja halkan felhorkantott, elnyomta az álom pár pillanatra. Ő bezzeg ordítani tudott volna. Kihúzta kézfejét, s karjait a feje fölé emelve belekapaszkodott a párnába. Fészkelődött.

Minek jönnek neki az idővel? „Még nincs itt az ideje." „Itt az idő." „Ez most nem a megfelelő pillanat." Számára ez volt a szakadás pillanata, ahol a képességei és az elvárások elváltak egymástól. Nem volt képes tovább magában tartani, miközben mások igényeit, ajánlásait igyekezett figyelembe venni. Épp itt az ideje, hogy ennek véget vessen. Lábait megtámasztotta, s nekiveselkedett. Értetlenkedéssel fogadták hirtelen felbuzdulását, s neki a jelen helyzet nem volt alkalmas a magyarázkodásra. „Biztos jó ötlet ez?" hallotta a kérdést a szobalány ismételt bárgyúságával. Maga sem merte elképzelni, milyen tekintetet vetett rá. Artikulátlan morgással felelt, melyet a fogai közt préselt ki. Forróságot érzett, s mozgolódást a lába között, karok mindenfelé, hangok, szagok követhetetlen forgataga. Összeszedte minden erejét, mégis bágyadttá vált, nem értette miért. Sustorogtak, s elkapott egy-két, elveszítjük, túl gyenge megjegyzést. Márpedig ő nem fog ebbe belehalni. Az a gazfickó sehol. A vadászidény egy hete kezdődött, apja nem tudta sógora meleg invitálását visszautasítani, sőt még a vejét

is megbolondította. „Lányom, meg kell mondjam, pocsék az időzítésed. Sosem volt érzéked a meglepetésekhez." Ezzel felhúzódzkodott a lovára, végigtekintett a házon, és elügetett a férjurával a nyomában. Magára maradt.

Persze kíváncsi szemek sokasága szegeződött rá, de, aki igazán számított volna, nos, az messze járt. Ennek azonban egy idő után semmilyen jelentőséget nem tulajdonított, minden az érkezésről, s nem a távozásról szólt. A fájdalom minden elképzelhető érzést elnyomott benne, legfőbb vágya volt megszabadulni a tehertől. Amikor korábban azt mondták neki, nem csupán akarni kell, hanem cselekedni is, túl éretlen volt, hogy megtapasztalhassa, mit is jelent ez a valóságban. Most e kínok közepette már sejtette, mire utaltak, s erejét összeszedve, meghaladván akaratát, folyamatosan próbálkozott, testi-lelki gyötrelme cselekvésre késztette. Állapota mindazonáltal nem javult, sőt, mondhatni, a szemlélődők miatt, kik ő előle szívták el a friss levegőt, egyre csak romlott. Bőre szinte áttetszővé vált, elhalványodott. Nem lehet vége, így nem. Sosem gondolkodott el önnön halálán, de határozottan úgy érezte, semmiképp sem akarja, hogy egy lucskos ágylepedőhöz tapadva, a csődületben érje őt a végkimerülés. Meleg vizet hozattak, mikor látták, kezd új erőre kapni. Nem lehetett visszatartani, vagy megállítani, sem visszafordítani. Ami bekerül, annak egyszer ki is kell jönnie. Ez alkalommal sem volt ez másképp. Ahogy megindult, a fájdalom sokszorozódott, próbára tette erejét, és kitartását, pedig ő sokat bírt, nem az a fajta ember volt, akit könnyen meghátrálásra lehetett késztetni. Ez most más volt, mégis, bármily furcsa legalább annyira akarta benntartani, mint kiengedni végre.

Mikor kinyomakodott – mert így volt – illetve ő a világra segítette, volt nagy felfordulás. Nyákos volt minden és ragacsos, mocskosul gusztustalan. Nem így képzelte. Nem képzelte sehogy. Ezt nem is ő akarta, csak kierőszakolták belőle. Valami magasztosabbra számított. Sehol egy harsona, nem borultak a nyakába, s nem mormoltak ódákat a bátorsága, állhatatossága miatt. Sejthette volna? Akárhogy is, amint megszűnt a nyomás, megkönnyebbült, a plafont bámulta csüggedten, egyetlen porcikája sem kívánt mozdulni, miközben körülötte sündörögtek pár percig. Lassanként száradásnak indult a lepedő alatta, alvadt vér borította, csata nélküli csatatér volt a javából. Fejét félrefordította a párnán, és az oldalára fordult, nem izgatta, hogyan fest. Jóleső érzés töltötte el, hogy kiadta magából. A hangok egyre távolabbról szóltak, végre, gondolta, hisz ő csak nyugalmat akart. Soha az egyedüllét nem vonzotta így, s amint a szoba kiürült, fellélegezhetett végre. Egy életre megtanulta a leckét, megfogadta, ezután óvatosabb lesz.

Jusztícia mindössze egy napig élt. Az a sok várakozás, ami megelőzte érkezését, az előkészületek, s minden erőfeszítés ellenére nem élhette túl. Esetlen volt, aprócska, erőtlen jövevény. Valaha óriási volt, és nagy elánnal indult fejlődésnek, de a sok kétség, s első napja a külvilágban megpecsételte a sorsát. Nem volt oda való, nem volt közéjük való. Nagy csinnadrattával fogadták, de mégsem tetszett nekik, csak méregették őt, titkon becsmérelték is, és ellenségesen viselkedtek. Sehogy sem akaródzott megadni neki magukat. Félredobták, irtóztak tőle. Meghaladta őket, s ezt nehezükre esett elismerni. Lehetséges, hogy csak ő látta kicsinek, mikor valójában óriási maradt, s azért vesztette el, mert nem táplálták. Csupán másnap beszéltek neki róla, és azt mondták, felejtse el, ne is gondoljon rá, mindenkinek könnyebb lesz úgy, s különben is, hogy jön ő ahhoz, hogy ezt emlegesse, hát nem volt épp elég egyszer ez a felhajtás? Valójában az ő gyengesége gyengítette meg, oly sokáig hordozta magában, s amint kibújt, ereje elillant, s a kicsiny magára maradt. Akarata, elszántsága megfogyatkozott addigra, s nem nyújthatott védelmet. Márpedig védelem nélkül a legmasszívabb vár is halálra van ítélve.

Mikor megfogant benne, nagyon felindult, majd zavarodottá vált, hogy ez biztos jót jelent, egyezik az akaratával? Nem mintha az akaratán múlt volna. Az egész természetessége rémítette meg a legjobban. Nincs kérdés, ha minden megy a maga útján, nem lehetnek kiskapuk, mellékutcák vagy menekülőutak. Hova is menekülhetett volna előle? Volt idő, mikor próbált nem tudomást venni róla, de, amint megtapadt és növekedett, ez egyre nehezebbé, majd egyenesen lehetetlenné vált. Megértette őt, s úgy vélte, joga van az élethez. Ugyanakkor félni kezdett. Attól tartott, a többieknek nem tetszik majd, hogy elutasítják, és ellene fordulnak. Biztosították az ellenkezőjéről, de az idők változnak, csak úgy, mint az ígéretek. Hasonlóképp fogannak, s halnak el. Hogy a becsületről már ne is szóljunk.

Jusztícia mindössze egy napig élt. Életre érdemes volt, de nehéz megállapítani, vajon megérte-e kihordani. Ha bennmarad, minden vele veszett volna, de mégis, mi maradt egyáltalán utána?